

Sygn. akt I C 417/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 września 2019r.

Sąd Rejonowy w Gdyni – Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Małgorzata Nowicka - Midziak

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Iwona Górńska

po rozpoznaniu w dniu 10 września 2019r. w Gdyni

sprawy z powództwa **A. J.**

przeciwko (...) **S.A. z siedzibą w W.**

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 19 931, 40 zł. (dziewiętnaście tysięcy dziewięćset trzydzieści jeden złotych czterdzieści groszy) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 9 lutego 2016r do dnia zapłaty;
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie;
3. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5 414,20 zł. (pięć tysięcy czterysta czternaście złotych dwadzieścia groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt **I C 417/18**

UZASADNIENIE

Powód A. J. domagał się zasądzenia od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. kwoty 20.119,67 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 9 lutego 2016 roku do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za szkodę powstałą wskutek uszkodzenia jego pojazdu marki V. (...) o nr rej. (...) oraz zwrotu kosztów procesu.

Powód wskazał, że w dniu 9 stycznia 2016 roku doszło do zdarzenia drogowego, w wyniku którego został uszkodzony jego pojazd. Z uwagi na fakt, iż z pozwanym wiązała go umowa ubezpieczenia autocasco, co do przedmiotowego pojazdu, zgłosił szkodę pozwanemu, który przyznał i wypłacił mu kwotę 19.107,95 zł tytułem zwrotu kosztów naprawy pojazdu. Zdaniem powoda wypłacona suma jest zaniżona i nie odzwierciedla faktycznie poniesionej szkody. Powód podał, iż pozwany uzależnia podwyższenie odszkodowania od konieczności przedłożenia rachunków i faktur za zapłatę, jednak zdaniem powoda nie musi on naprawiać uszkodzonego pojazdu, by otrzymać odszkodowanie, gdyż przedmiotowe postanowienie jest klauzulą niedozwoloną.

(pozew k. 3-8)

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa oraz zwrot kosztów procesu.

Pozwany uzależniał wypłatę odszkodowania w wariantcie serwisowym od przedłożenia rachunków i faktur za naprawę. Jego zdaniem zapis umowny w tym zakresie nie stanowił niedozwolonej klauzuli umownej.

(odpowiedź na pozew – k. 50-51)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 9 stycznia 2016 roku doszło do uszkodzenia pojazdu powoda marki V. o numerze rejestracyjnym (...). W tym czasie strony wiązała umowa ubezpieczenia autocasco przedmiotowego pojazdu w wariantcie serwisowym.

Zgodnie z § 17 ust. 3 pkt 1 koszty naprawy pojazdu miały zostać ustalone według cen części oryginalnych serwisowych. Według ust. 6 w razie udokumentowania naprawy pojazdu rachunkami lub fakturami VAT, pozwany miał mieć możliwość weryfikacji wysokości odszkodowania ustalonego na podstawie tych rachunków, a stosownie do ust. 7 w razie nieprzedstawienia rachunków lub faktur VAT, pozwany był zobowiązany wypłacić bezsporną część odszkodowania ustaloną na podstawie własnej wyceny z uwzględnieniem m.in. cen części zamiennych w wariantcie optymalnym. Dokonanie takiej wyceny nie miało pozbawiać powoda możliwości ustalenia wysokości odszkodowania w wariantcie serwisowym, po przedłożeniu rachunków lub faktur VAT.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o polisę – k. 22, 57-58, akta szkody na płycie CD – k. 52, OWU – k. 59-72v.)

Powód dnia 9 stycznia 2016 roku zgłosił szkodę pozwanemu, który na podstawie decyzji z dnia 16 stycznia 2016 roku ustalił i wypłacił mu odszkodowanie z tytułu kosztów naprawy pojazdu w wysokości 19.107,95 zł. Powód, nie zgadzając się z ustaleniami pozwanego, zlecił wykonanie kalkulacji naprawy niezależnemu rzeczoznawcy, który ustalił koszty naprawy pojazdu powoda na kwotę 39.227,62 zł.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o: kosztorys – k. 15-21, k. 78-82, akta szkody na płycie CD – k. 52)

Powód pismem z dnia 09 czerwca 2017 roku wezwał pozwanego do dopłaty do odszkodowania kwoty 20.119,67 zł.

(okoliczność bezsporna ustalona w oparciu o: pismo z dnia 09.06.2017r. – k. 12-13)

Według zasad określonych w umowie ubezpieczenia AC oraz Ogólnych Warunkach Ubezpieczeń Komunikacyjnych (...), ustalonych uchwałą Zarządu pozwanego nr (...) z dnia 28 września 2015 roku, jak w wariantcie serwisowym – tj. z uwzględnieniem cen części oryginalnych serwisowych oraz bez pomniejszenia ich wartości w zależności od okresu eksploatacji, wysokość kosztów naprawy pojazdu powoda wyniosła 39.039,35 zł.

(dowód: pisemna opinia biegłego sądowego M. T. – k. 97-106v.)

Sąd zważył, co następuje:

Oceniając zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, Sąd uznał, że dokumenty przedłożone przez strony, a także zawarte w aktach szkody mają walor autentyczności, dają pełny obraz postępowania likwidacyjnego szkody przeprowadzonego przez pozwanego, zaś fakt ich sporządzenia nie był kwestionowany przez żadną ze stron. Bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy okazały się kalkulacje naprawy sporządzone przez strony, albowiem wysokość kosztów naprawy była kwestią sporną i w tym zakresie Sąd powołał biegłego, zgodnie z wnioskiem powoda. Opinię biegłego sądowego w zakresie ustalenia celowych i niezbędnych kosztów naprawy pojazdu powoda, powstałych w wyniku zdarzenia z dnia 9 stycznia 2016r, na podstawie umowy ubezpieczenia AC Sąd przyjął za podstawę rozstrzygnięcia. W ocenie Sądu przedmiotowa opinia jest wiarygodna i stanowi pełnowartościowy dowód na powyższe okoliczności. Została ona sporządzona przez osobę posiadającą odpowiednią wiedzę fachową z zakresu wyceny pojazdów samochodowych. Biegły poprawnie zanalizował stan faktyczny, prawidłowo zgromadził materiały potrzebne do wydania opinii i sporządził ją uwzględniając wszystkie aspekty sprawy. Zdaniem Sądu złożona opinia jest jasna, logiczna i wewnątrznie niesprzeczna, stąd nie ma podstaw do kwestionowania wniosków w niej zawartych.

Strona pozwana nie zgłosiła merytorycznych zarzutów do opinii biegłego, lecz de facto do określonej biegłemu tezy dowodowej. Z tych też względów zdaniem Sądu brak jest podstaw do kwestionowania ustaleń sporządzonej opinii.

Sąd oddalił wniosek pozwanego z uzupełniającej opinii biegłego, mając na uwadze, że nie było to konieczne dla rozstrzygnięcia sprawy i jedynie niezasadnie wydłużyłoby postępowanie.

Bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy były również OWU nr (...) z dnia 9 października 2013 roku, albowiem w niniejszej sprawie zastosowanie miały zapisy OWU nr (...) z dnia 28 września 2015 roku. Umowa ubezpieczenia zawarta została bowiem na okres od dnia 30 grudnia 2015 roku do dnia 29 grudnia 2016 roku.

Sąd pominął wniosek o przesłuchanie powoda, albowiem prawidłowo wezwany na termin rozprawy nie stawił się i nie nadesłał usprawiedliwienia.

W niniejszym procesie powód domagał się zasądzenia od pozwanego kwoty 20.119,67 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 9 lutego 2016 roku do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za szkodę powstałą w jego pojeździe. Pozwany w niniejszym procesie nie kwestionował swojej odpowiedzialności co do zasady za skutki powyższego zdarzenia, która oparta jest na łączącej strony umowie ubezpieczenia autocasco oraz treści art. 805 k.c., art. 824 k.c. i art. 824¹k.c. Pozwany podniósł jednak, że wypłacił już powodowi należne odszkodowanie w wysokości 19.107,95 zł w oparciu o wariant optymalny z uwagi na nie przedłożenie przez powoda rachunków za naprawę.

W sprawie bezsporne było, że strony łączyła umowa dobrowolnego ubezpieczenia auto-casco w wariantcie Serwis, a zatem do wyliczenia należnego powodowi odszkodowania znajdują zastosowanie zapisy tej umowy. Zgodnie z Ogólnymi Warunkami Umów (dalej OWU), w razie szkody częściowej wycena kosztów naprawy pojazdu dokonywana jest z uwzględnieniem cen i usług części zamiennych stosowanych w Rzeczypospolitej Polskiej w dniu ustalania odszkodowania. (§ 17 ust. 2). Jeżeli w umowie ubezpieczenia przyjęto wariant Serwis odszkodowanie ustalone jest na podstawie uprzednio uzgodnionych przez (...) z ubezpieczonym kosztów z uwzględnieniem sposobu naprawy określonym przez warsztat wykonujący naprawę, w oparciu o zasady zawarte w systemie A. lub E. z zastosowaniem cen części zamiennych oryginalnych serwisowych (§17 ust. 3 pkt. 1) oraz stawek za robocizogodzinę ustalonych przez (...) w oparciu o ceny usług stosowane przez warsztaty porównywalnej kategorii do warsztatu wykonującego naprawę, działające na terenie miejsca naprawy pojazdu. W myśl jednak § 17 ust. 7 w razie nieprzedstawienia rachunków lub faktur VAT dotyczących robocizny, części zamiennych, materiałów lakierniczych i normalistów pozwany wypłaca odszkodowanie na podstawie wyceny (...) z zastosowaniem stawek za robocizogodzinę ustalonych przez (...) w oparciu o średnie ceny usług stosowane przez warsztaty działające na terenie miejsca zamieszkania ubezpieczonego oraz części zamiennych ustalanych w wariantcie optymalnym.

Z powyższych regulacji wynika zatem, że w przypadku braku wykonania naprawy bądź nieprzedstawienia rachunków za naprawę, powód nie ma w zasadzie możliwości, aby odszkodowanie zostało wyliczone w oparciu o wariant wybrany przez niego przy zawieraniu umowy ubezpieczenia. W takim wypadku ustalone jest ono bowiem w drugim wariantcie tj. optymalnym, który jest niewątpliwie mniej korzystny dla klienta. Przewiduje bowiem przy zastosowaniu części oryginalnych dokonanie obniżenia ich wartości o amortyzację w oparciu o sztywno ustalone w tabeli stawki, obejmujące wszystkie części bez żadnego ich różnicowania, bądź też zastosowanie części nieoryginalnych porównywalnej jakości i to niezależnie od tego, jaka jest jakość tych zamienników i jakie części były wcześniej zamontowane w pojeździe, a także bez uwzględnienia wieku i wypadkowości pojazdu.

W ocenie Sądu takie zapisy § 17 OWU stanowią niedozwolone klauzule umowne. Sąd zważył przy tym, iż abuzywność dotyczy nie tylko faktu, że w przypadku braku naprawy następuje przejście na mniej korzystny wariant ustalania odszkodowania, przy pobranej wcześniej maksymalnej składce, ale również samo wymuszanie na kliencie, aby dokonał naprawy pojazdu jest postanowieniem niedozwolonym. Zwrócić bowiem należy uwagę nie tylko na dokonany już wpis niedozwolonej klauzuli umownej do rejestru klauzul niedozwolonych pod numerem (...), ale także na korelujący z tym wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 23 maja 2007 roku (VI ACa 110/07, LEX nr 1643035), gdzie wskazano, iż niedozwolone są te postanowienia umowne, które uzależniają wysokość odszkodowania od tego czy poszkodowany dokonał naprawy uszkodzonego pojazdu czy też zaniechał tego. Obowiązek naprawienia szkody powstaje bowiem z chwilą wyrządzenia szkody i nie jest uzależniony od tego czy poszkodowany dokonał naprawy rzeczy. Decyzja poszkodowanego o dokonaniu naprawy samochodu nie ma więc wpływu na wysokość doznanego uszczerbku majątkowego.

W realiach niniejszej sprawy nie ulega, w ocenie Sądu, wątpliwości, iż OWU stanowiące załącznik do umowy ubezpieczenia nie były negocjowane z powodem jako konsumentem i nie miał on żadnego wpływu na ich treść. Ponadto treść zapisów § 17 OWU narusza równowagę interesów stron, rażąco naruszając interesy powoda. Podkreślić bowiem należy, iż aby zastosować wariant (...) wybrany przez powoda przy zawarciu umowy ubezpieczenia powód musi dokonać naprawy, która ma zostać określona, zaopiniowana i zatwierdzona przez pozwanego oraz wykonana w konkretnym zakładzie naprawczym albo naprawa ta może zostać wykonana w wybranym przez powoda zakładzie, ale klient musi przedstawić rachunki i faktury za naprawę, które podlegają następnie weryfikacji pozwanego. Natomiast, jeżeli nie dokona naprawy lub nawet pomimo naprawy nie przedstawi rachunków, to zastosowanie znajdzie już wariant optymalny przewidujący potrącenie wartości cen oryginalnych o tzw. amortyzację wynikającą z narzuconej ogólnie tabeli bądź też uwzględnienie jedynie wartości zamienników porównywalnej jakości, czyli części nieoryginalnych i to niezależnie od stanu i wieku uszkodzonego pojazdu. W konsekwencji zdaniem Sądu powyższe narusza prawa powoda jako konsumenta, albowiem wariant serwisowy w zasadzie wymusza na konsumentce, aby dokonał naprawy pojazdu i przedstawił rachunki za naprawę. Podkreślić zaś należy, iż fakt dokonania naprawy nie ma wpływu na wysokość szkody i doznany uszczerbek. Ponadto również dalsze regulacje dotyczące przejścia z wariantu serwisowego na wariant optymalny rażąco naruszają prawa konsumenta, albowiem brak naprawy powoduje w istocie ograniczenie odpowiedzialności pozwanego, gdyż prowadzi do ustalania wysokości odszkodowania na niższym poziomie, co stanowi odstępianie od zasady pełnej kompensacji szkody.

Uznając zatem, iż postanowienia § 17 OWU w opisanym powyżej zakresie obowiązujące u pozwanego stanowią niedozwolone klauzule umowne, a tym samym zgodnie z art. 385¹ § 2 k.c. nie wiążą one konsumenta, Sąd ustalił wysokość należnego powodowi odszkodowania w oparciu o wariant serwisowy określony w tym paragrafie - w ust. 3 pkt 1. Z tych też względów Sąd w oparciu o opinię biegłego sądowego M. T. dokonał ustalenia kosztów naprawy pojazdu powoda na kwotę 39.039,35 zł. W ocenie Sądu wysokość ta została ustalona w sposób prawidłowy. Podkreślić bowiem należy, iż uwzględnia ona średnie stawki usług występujące na rynku lokalnym, a także ceny części oryginalnych.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd uznał, iż należne powodowi odszkodowanie wynosi 39.039,35 zł. W związku jednak z tym, iż powód otrzymał już od pozwanego kwotę 19.107,95 zł, to zasadne jest przyznanie powodowi kwoty 19.931,40 zł.

Z tych też względów Sąd w punkcie 1. wyroku na podstawie art. art. 805 k.c., art. 824 k.c. i art. 824¹k.c. w zw. z art. 363 k.c. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 19.931,40 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 9 lutego 2016 roku do dnia zapłaty na podstawie art. 817 k.c. Nie ulega bowiem wątpliwości, iż opóźnienie w zapłacie brakującej części odszkodowania nastąpiło po upływie 30-dniowego terminu od daty otrzymania zawiadomienia o szkodzie.

W pozostałym zakresie w punkcie 2. wyroku na podstawie art. 824¹k.c. a contrario oddalono powództwo jako nieudowodnione.

O kosztach procesu Sąd orzekł w punkcie III. wyroku na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2015.1804 ze zm.) i uznając, że powód w znikomym zakresie uległ w swoim żądaniu (1 %), zasądził na jego rzecz od pozwanego całość poniesionych kosztów procesu w kwocie 5.414,20 zł, na co składały się: opłata sądowa od pozwu (1.010 zł), opłata za czynności profesjonalnego pełnomocnika w stawce minimalnej (3.600 zł), opłata skarbową od dokumentu pełnomocnictwa (17 zł) oraz wykorzystana zaliczka na poczet opinii biegłego (787,20 zł).